

Начало > ... > Парични Искове > Несъстоятелност/фалит > Cyprus

Несъстоятелност/фалит

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Срещу кого може да се образува производство по несъстоятелност?

Несъстоятелност (*ptóchevsi*): Решение за образуване на производство по несъстоятелност (*diátagma ptóchevsi*) се постановява само срещу физическо лице, което е неплатежоспособно.

Ликвидация (*ek kathárisi*): Решение за обявяване в ликвидация (*diátagma ek kathárisi*) се постановява по отношение на всяко юридическо лице. Доброволната ликвидация (*ekoúsia ek kathárisi*), извънсъдебният надзор или осъществяваният от съда надзор също така се отнасят до юридическо лице.

2 Какви са условията за образуване на производство по несъстоятелност?

Несъстоятелност: Законодателните разпоредби относно несъстоятелността на физическите лица могат да бъдат намерени в Закона за несъстоятелността (*perí Ptóchevsi Nómos*, глава 5), който е изменен съществено през последните две години, с цел да отрази променящото се икономическо и социално положение.

Молба за обявяване в несъстоятелност за задължения, надвишаващи 15 000 EUR, може да бъде подадена или от кредитор, или от самия длъжник, при условие че е извършено действие, водещо до обявяване в несъстоятелност, и в случай че длъжникът се намира лично в Кипър, има обичайно местопребиваване в Кипър, упражнява дейност в Кипър или е бил член на дружество или сдружение, което упражнява дейност в Кипър.

Длъжникът извършва действие, водещо до обявяване в несъстоятелност (*práxi ptóchevsi*), *inter alia*, когато:

- кредиторът получава окончателно съдебно решение срещу него, за каквато и да е сума, а длъжникът не плаща;
- представя декларация за неспособността да плаща своите задължения;
- подава молба за обявяване в несъстоятелност;
- личният погасителен план, по който длъжникът е страна, се счита за неуспешен или е прекратен в съответствие с разпоредбите на Закона за несъстоятелността на физическите лица (*perí Aferengyótitas Fysikón Prosópon Nómos*).

Ликвидация на дружества: Дружеството може да бъде ликвидирано или поради невъзможност да плаща своите задължения, или чрез специална резолюция на дружеството, с която то се прекратява чрез ликвидация на неговото имущество и погасяване на всички негови задължения или на част от тях. Решението за обявяване в ликвидация може да бъде постановено, ако дружеството не е в състояние да

плаща своите задължения. Дължимата сума трябва да надвишава 5000 EUR. Молбата за обявяване в ликвидация се подава в съда или от кредитора, или от акционерите.

Доброволна ликвидация:

Съществуват три вида доброволна ликвидация:

- *Доброволна ликвидация от кредиторите (ekoúsia ekkathárisi apó pistotés)*: Това е извънсъдебна ликвидация, която се осъществява, ако дружеството е неплатежоспособно и съветът на директорите му вземе решение за ликвидация. Доброволната ликвидация от кредиторите започва със свикването на събрание на кредиторите, на което се разглежда специална резолюция за доброволна ликвидация, приета от общото събрание на акционерите на дружеството.
- *Доброволна ликвидация от членовете (ekoúsia ekkathárisi apó pistotés)*: Тази ликвидация е подобна на извънсъдебната ликвидация, която се инициира със специална резолюция на общото събрание на акционерите, когато дружеството е платежоспособно.
- *Доброволна ликвидация, подлежаща на надзор от съда (ekoúsia ekkathárisi ypó tin epropteía tou Dikastírou)*: Когато дружеството е приело резолюция за доброволна ликвидация, съдът може да постанови решение, съгласно което ликвидацията да продължи под надзора на съда.

3 Кои активи се включват в масата на несъстоятелността? Как се третираат активите, които са придобити, или които се прехвърлят на длъжника след образуването на производството по несъстоятелност?

Несъстоятелност: Масата на несъстоятелността включва цялото имущество, което принадлежи или което е предоставено на обявеното в несъстоятелност лице при започване на производството по несъстоятелност, или което е придобито от или е прехвърлено на обявеното в несъстоятелност лице преди неговото освобождаване, и което е различно от имуществото, необходимо за оцеляването на обявеното в несъстоятелност лице и на неговото семейство.

Имуществото, придобито след започването на производството по несъстоятелността и преди освобождаването от несъстоятелност, или отмяна на несъстоятелността, е част от масата на несъстоятелността.

Ликвидация: Имуществото, което попада в обхвата на ликвидацията, е имуществото, принадлежало на дружеството преди решението за обявяване в ликвидация или преди датата на специалната резолюция за доброволна ликвидация.

4 Какви правомощия имат съответно длъжникът и синдикът?

Несъстоятелност: Когато е постановено решение за образуване на производство по несъстоятелност, официалният временен синдик (*epísimos paralíptis*) става управител на имуществото на обявеното в несъстоятелност лице. На по-късен етап за управител (*diacheiristís*) може да бъде назначен всеки лицензиран синдик (*adeidotiménos sýmvoulos aferengyótitas*). Задачата на управителя е да продаде имуществото на обявеното в несъстоятелност лице и да разпредели приходите между кредиторите. Когато официалният временен синдик или който и да е синдик поеме задълженията на управител, обявеното в несъстоятелност лице запазва собствеността върху цялото предоставено му имущество, което обаче ще се управлява единствено от управителя, считано от датата на започване на производството по несъстоятелност.

Ликвидация: Когато е постановено решение за обявяване в ликвидация и в случай че кредиторите не са назначили ликвидатор, официалният временен синдик автоматично става ликвидатор (*ekkatharistís*), освен когато по молба, подадена до съда от официалния временен синдик, или в резултат на решение от събранията на кредиторите и вносителите на дружеството за ликвидатор се назначава лицензиран синдик. Задачата на ликвидатора е да продаде имуществото на дружеството, което е прекратено, и да разпредели приходите между неговите кредитори и вносителите. След като официалният временен синдик или синдикът поеме задълженията на ликвидатор на имуществото на правен субект в

ликвидация, имуществото се управлява от ликвидатора с цел неговата продажба, считано от датата на започване на производството по ликвидация, макар че дружеството запазва собствеността върху цялото предоставено му имущество.

Доброволна ликвидация: В случай на доброволна ликвидация от започването на производството по ликвидация дружеството преустановява дейността си, освен доколкото това е необходимо за благоприятна му ликвидация. Задачата на ликвидатора е да продаде имуществото на ликвидираното дружество и да разпредели приходите между неговите кредитори и вносителите.

- *Доброволна ликвидация от кредиторите:* По време на отделни свои събрания кредиторите и дружеството предлагат синдика, когото желаят да назначат за ликвидатор на дружеството, но в случай на несъгласие между двете събрания лицето, назначено за ликвидатор, е синдикът, предложен от кредиторите.
- *Доброволна ликвидация от членовете:* С решение на общото събрание дружеството назначава за ликвидатор лицензиран синдик, който поема отговорността за уреждането на делата на дружеството и разпределянето на имуществото. При назначаването на ликвидатор правомощията на директорите се прекратяват, освен доколкото общото събрание на дружеството или ликвидаторът одобряват тяхното продължаване.
- *Доброволна ликвидация, подлежаща на надзор от съда:* При постановяване на решение за обявяване в ликвидация, която подлежи на надзор, с това решение или последващо такова съдът може да назначи допълнителен ликвидатор. Назначеният от съда ликвидатор разполага със същите правомощия, подлежи на същите задължения и се намира в същото положение както ликвидатора, назначен със специална резолюция или с решение на кредиторите, както беше посочено по-горе.

5 При какви условия може да се приложи прихващане?

Несъстоятелност: В законодателството се предвижда, че прихващане може да се приложи при наличие на взаимни кредити, взаимни задължения или други взаимни сделки между обявеното в несъстоятелност лице и което и да е друго лице, преди да бъде постановено решение за обявяване в несъстоятелност, освен когато към момента на отпускането на кредита другото лице е било запознато с действието, водещо до обявяване в несъстоятелност, извършено от страна на обявеното в несъстоятелност лице.

6 Какво въздействие оказва производството по несъстоятелност върху текущите договори, по които длъжникът е страна?

Несъстоятелност: Съществуващите законосъобразни договори, по които обявеното в несъстоятелност лице е страна, продължават да бъдат в сила и лицето продължава да носи лична отговорност за спазването на условията по тях.

Ликвидация: Съществуващите законосъобразни договори, по които дружеството в ликвидация е страна, продължават да бъдат в сила. Същото се прилага и по отношение на законосъобразни договори, сключени от дружества, които са обявени доброволно в ликвидация.

7 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху предявени иски на индивидуални кредитори (с изключение на висящи дела)?

Несъстоятелност: Когато след като е постановено решение за обявяване в несъстоятелност, срещу обявеното в несъстоятелност лице е предявен иск, за да се допусне неговото разглеждане, трябва да бъде получено разрешение от съда.

Ликвидация: Когато след като е постановено решение за обявяване в ликвидация, срещу дружество в ликвидация е предявен иск, за да се допусне неговото разглеждане, трябва да бъде получено разрешение от съда.

8 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху продължаването на висящи дела към момента на образуване на производството по несъстоятелност?

Несъстоятелност: Висящите искове срещу обявеното в несъстоятелност лице продължават да се разглеждат по обичайния начин, без да е необходимо разрешение от съда за това.

Ликвидация: Висящите искове срещу дружество в ликвидация, могат да продължат да се разглеждат само с разрешението на съда. Разглеждането на такива искове е въпрос изцяло от компетентността на официалния временен синдик или на ликвидатора на дружеството.

9 Кои са основните характеристики на участието на кредиторите в производството по несъстоятелност?

Несъстоятелност: За да участва в *производство* по несъстоятелност, кредиторът трябва да е попълнил формулярите за доказване на задължение (*epalíthevsi chréous*) и да е представил всички подкрепящи доказателства. След това официалният временен синдик или синдикът, който действа като управител, решава дали да допусне, или да отхвърли доказателствата. Впоследствие на кредиторите се изплащат дивиденди в определения в Закона за несъстоятелността ред на приоритетност. След като са представили доказателствата си, кредиторите могат да участват в събранията, свикани от официалния временен синдик или от синдика, ликвидиращ дружеството.

Ликвидация: За да участва в *производство* по ликвидация, кредиторът трябва да е попълнил формулярите за доказване на задължение и да е представил всички подкрепящи доказателства. Тук се прилагат същите процедури както при производството по несъстоятелност, с изключение на това, че дивидентите се разпределят в съответствие със Закона за дружествата (*perí Etaireión Nómos*, глава

Същото се прилага и при доброволната ликвидация, и по-специално при доброволна ликвидация от кредиторите, в който случай кредиторите участват директно от началото на производството, когато са свикани да предложат ликвидатора, когото те са избрали.

10 По какъв начин синдикът може да използва или да се разпорежда с активи от масата на несъстоятелността?

Несъстоятелност: Управителят е компетентен и оправомощен да продава недвижимо имущество по начин, който той счита за подходящ и който е в интерес на производството. Впоследствие на кредиторите се изплащат дивиденди в определения в Закона за несъстоятелността ред на приоритетност. В случай на ипотекирано имущество трябва да бъде получено съдебно разпореждане.

Ликвидация: Ликвидаторът на дружество в ликвидация може да продава недвижимото имущество на дружеството по начина, който той счита, че е в интерес на производството. Впоследствие на кредиторите се изплащат дивиденди съгласно определения в Закона за дружествата ред на приоритетност. В случай на ипотекирано имущество трябва да се получи съдебно разпореждане. Същите правила се прилагат и по отношение на доброволна ликвидация.

11 Как трябва да се предявят вземанията към масата на несъстоятелността на длъжника и как се третира вземания, които са възникнали след образуването на производството по несъстоятелност?

Несъстоятелност: Когато е постановено решение за обявяване в несъстоятелност, кредиторите могат да представят доказателства за задължения, които са възникнали до датата на решението за обявяване в несъстоятелност или обявяването в ликвидация и които се отнасят до вземания с фиксиран размер. Вземания, възникнали след постановяването на решението за обявяване в несъстоятелност, не попадат

в обхвата на производството по несъстоятелност и кредиторите трябва да предприемат действия срещу обявеното в несъстоятелност лице.

Ликвидация: След като е постановено решение за обявяване в ликвидация или е приета специална резолюция за доброволна ликвидация, кредиторите могат да представят доказателства за задължения, които са възникнали до датата на издаване на решението за обявяване в ликвидация или на специалната резолюция и които се отнасят до вземания с фиксиран размер. Вземания, които са възникнали след постановяване на решението за обявяване в ликвидация или на специална резолюция, попадат извън обхвата на производството по ликвидация и кредиторите трябва да предприемат действия срещу служителите на дружеството в ликвидация.

12 Какви са правилата, уреждащи предявяването, установяването и приемането на вземанията?

Несъстоятелност: Когато е постановено решение за обявяване в несъстоятелност, в срок от 35 дни от датата на публикуване на решението всеки кредитор трябва да представи на официалния временен синдик или на управителя писмено доказателство за задължението. Доказателството трябва да съдържа данни за задължението, да посочва имената на всички гаранции, както и дали кредиторът има обезпечение. В срок от 10 дни официалният временен синдик или управител трябва да признае или да отхвърли писмено доказателството за целите на предоставяне на дивиденди. Кредитор или гарант, който не е удовлетворен от решението на официалния временен синдик или управителя, може да го оспори в съда в срок от 21 дни.

Ликвидация: Когато е постановено решение за обявяване в ликвидация, в срок от 35 дни от датата на публикуване на решението всеки кредитор трябва да представи на официалния временен синдик или на ликвидатора писмено доказателство за задължението. Доказателството трябва да съдържа данни за задължението, да посочва имената на всички гаранции, както и дали кредиторът има обезпечение. За целите на предоставяне на дивиденди в срок от 10 дни официалният временен синдик или ликвидатор трябва писмено да признае или да отхвърли доказателството. Кредитор или гарант, който не е удовлетворен от решението на официалния временен синдик или ликвидатор, може да го оспори в съда в срок от 21 дни. Същите правила се прилагат и по отношение на доброволната ликвидация.

13 Какви са правилата, уреждащи разпределянето на приходите? Как се образува редът на вземанията и на правата на кредиторите?

Несъстоятелност: Когато се разпределя масата на несъстоятелността, задълженията се степенуват равностойно и пропорционално в рамките на всяка категория („pari passu rule“), освен когато масата е достатъчна, за да се изплати всичко на всички. Вземанията се степенуват, както следва:

- Действителни разходи и възнаграждение на управителя
- Такси, дължими на официалния временен синдик
- Разноски, направени от кредитор, който е вносител на молбата
- Привилегирвани задължения
- Необезпечени задължения.

Ликвидация: Когато масата на ликвидацията се разпределя, задълженията се степенуват равностойно и пропорционално в рамките на всяка категория („pari passu rule“), освен когато масата е достатъчна, за да се изплати всичко на всички. Вземанията се степенуват, както следва:

- Действителни разходи и възнаграждение на ликвидатора
- Такси, дължими на официалния временен синдик или на ликвидатора
- Разноски, направени от кредитор, който е вносител на молбата
- Привилегирвани задължения
- Плаващи такси
- Необезпечени кредитори.

14 Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност (по-специално при сключването на предпазен конкордат)?

Несъстоятелност: Обявеното в несъстоятелност лице може да представи на официалния временен синдик или на управителя писмено предложение за предпазен конкордат (*symvivasmós*) с неговите кредитори. Провежда се събрание на кредиторите, по време на което схемата трябва да бъде одобрена от мнозинството кредитори, с три четвърти от стойността на задълженията към всички кредитори, които са доказали задълженията към себе си. Ако кредиторите приемат предложението, обявеното в несъстоятелност лице или официалният временен синдик или управител иска от съда да го одобри. Одобрението от съда е обвързващо за всички кредитори, които са доказали задълженията към себе си. Когато са изпълнени условията за предпазен конкордат, се счита, че доказаните задължения са напълно удовлетворени.

Пълното приключване на производството по несъстоятелност се извършва при отмяна на решението за образуване на производство по несъстоятелност.

Ликвидация: Пълното приключване на производството по ликвидация се извършва при окончателно прекратяване или при отмяна на решението за обявяване в ликвидация.

Производството по доброволна ликвидация приключва и ликвидираното дружество се прекратява напълно три месеца след представянето на окончателните отчети на дружеството на официалния временен синдик, които се изготвят след приключването на която и да е ликвидация и разпределяне на имуществото на дружеството.

В случай че някой има правен интерес да оздрави дружество, което е било прекратено след доброволна ликвидация или решение на съда, той може да го направи в срок от две години след прекратяването, като подаде до съда молба за тази цел.

15 Какви са правата на кредиторите след приключване на производството по несъстоятелност?

Несъстоятелност: В случай на отмяна на решение за обявяване в несъстоятелност, когато кредиторите са дали своето съгласие, без да са получили пълно плащане, тези кредитори имат право да претендират дължимите суми след отмяна на решението.

Ликвидация: В случай на отмяна на решение за обявяване в ликвидация, когато кредиторите са дали своето съгласие, без да са получили пълно плащане, тези кредитори имат право да претендират дължимите суми след отмяна на решението.

В случай обаче, че някой има правен интерес да оздрави дружество, което е било прекратено след доброволна ликвидация или решение на съда, той може да го направи в срок от две години след прекратяването, като подаде до съда молба във връзка с това.

16 Кой поема разходите и съдебните разноски в производството по несъстоятелност?

Несъстоятелност: Разноските за постановяване на решение за обявяване в несъстоятелност се поемат от кредитора, който е подал молба за решението. Разноските, които трябва да бъдат платени на официалния временен синдик, възлизат на 500 EUR. Разноските, направени по време на производството по несъстоятелност, се плащат от масата на несъстоятелността.

Ликвидация: Разноските за постановяване на решение за обявяване в ликвидация се поемат от кредитора, който е подал молба за решението. Разноските, които трябва да бъдат платени на официалния временен синдик, възлизат на 500 EUR. Разноските, направени по време на производството по ликвидация, ликвидацията и разпределянето на имуществото на дружеството, се заплащат от масата

на ликвидацията.

Разноските за подаване и регистрация на документи, свързани с производство по доброволна ликвидация с официален временен синдик, са приблизително 440 EUR. Разноските, направени по време на производството по ликвидация, ликвидацията и разпределянето на имуществото на дружеството, се заплащат от масата на ликвидацията.

17 Какви са правилата относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните актове, които са във вреда на кредиторите на несъстоятелността?

Несъстоятелност: Определени разпоредби, които се прилагат по отношение на производството по несъстоятелност, позволяват на управителя да подаде молба до съда, с която да претендира за възстановяването на имуществото в полза на кредиторите. Основните разпоредби са следните:

A. Прехвърляне с измамна цел (*dólia metavívasi*):

Ако управителят или ликвидаторът разполагат с доказателства, че имуществото на дружество или физическо лице е било прехвърлено без насрещна престация или за стойност, значително по-ниска от действителната му стойност, той може да подаде до съда молба за разпореждане за отмяна на прехвърлянето или действието с измамна цел.

За да се приложи тази разпоредба, прехвърлянето трябва да е извършено: а) в срок от три години преди датата на обявяване в несъстоятелност, освен ако не е направено добросъвестно и срещу значима насрещна престация, или б) в срок от десет години преди датата на обявяване в несъстоятелност, като по време на прехвърлянето въпросното физическо лице не е било в състояние да плати всичките си задължения без помощта на прехвърленото имущество. В случай на дружество в ликвидация, за да се счита, че дадено действие е извършено с измамна цел, то трябва да е извършено в срок от шест месеца преди започването на ликвидацията, което е датата, когато е представената молбата за обявяването в ликвидация.

Б. Предпочитание с измамна цел (*dólia protímisi*):

Ако управителят или ликвидаторът разполага с доказателства, че даден кредитор е получил привилегировано третиране, той може да подаде молба до съда за решение за отмяна на това третиране.

Ликвидация: Определени разпоредби, които се прилагат по отношение на производството по ликвидация, позволяват на ликвидатора да подаде молба до съда, с която да претендира за възстановяване на имуществото в полза на кредиторите. Основните разпоредби са следните:

A. Прехвърляне с измамна цел:

Ако управителят или ликвидаторът разполага с доказателства, че имуществото на дружество или физическо лице е било прехвърлено без насрещна престация или за стойност, значително по-ниска от действителната му стойност, той може да подаде молба до съда за разпореждане за отмяна на прехвърлянето или действието с измамна цел.

За да се приложи тази разпоредба, прехвърлянето трябва да е извършено: а) в срок от три години преди датата на обявяване в несъстоятелност, освен ако не е направено добросъвестно и срещу значима насрещна престация, или б) в срок от десет години преди датата на обявяване в несъстоятелност, като по време на прехвърлянето физическото лице не е било в състояние да плати всичките си задължения без помощта на прехвърленото имущество. В случай на дружество в ликвидация, за да се счита, че дадено действие е с измамна цел, то трябва да е извършено в срок от шест месеца преди започването на ликвидацията, което е датата, когато е представената молбата за обявяване в ликвидация.

Б. Предпочитание с измамна цел:

Ако управителят или ликвидаторът разполага с доказателства, че даден кредитор е получил привилегировано третиране, той може да подаде молба до съда за решение за отмяна на това третиране.

■ Последна актуализация: 07/12/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.